

Jumalan pihapuun alla

Kirkon Ulkomaaanavun pieni hartauskirja

Esipuhe

Hyvä lukija

Pidät kädessäsi Kirkon Ulkomaanavun pientä hartauskirjaa ”Jumalan pihapuun alla”. Kirjan laatimiseen on osallistunut joukko Kirkon Ulkomaanavun ystäviä, yhteys-henkilöitä ja työntekijöitä. Lämmin kiitos kaikille kirjoittajille ajastanne ja ajatuksistanne!

Kirjan sisältö on hyvin monipuolinen. Mukana on meditatiivisia ja toiminnallisia tekstejä, musiikkia ja runoutta. Tekstit avaavat ikkunoita sekä oman hengellisen elämän hoitamiseen että yhteisiin hartaushetkiin.

Hartauksissa nousevat esiin rauha, toivo sekä rakkaus lähimmäisiä ja koko luoma-kuntaa kohtaan. Rauha kuuluu Kirkon Ulkomaanavun työn keskeisiin tavoitteisiin ja periksiantamaton toivo on yksi arvoistamme, joka kannustaa toimimaan pelkäämättä. Toivon ylläpitäminen ja rauhan rakentaminen ovat entistä ajankohtaisempia asioita myös Euroopassa.

Jumala lupaa meille tulevaisuuden ja toivon, mutta myös kutsuu meitä luomaan toivoa sekä rakentamaan rauhaa. Tämä tehtävä korostuu maailmassa, jonka eri puolilla tapahtuvat katastrofit ja konfliktit kietoutuvat toisiinsa ja vaikuttavat eniten ihmisiin, jotka ovat jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa.

Toivon, että tämä kirja voi viedä eteenpäin rauhan ja toivon viestiä sekä kutsua meitä istumaan Jumalan pihapuun alle.

Helsingissä adventtina 2022

Antti Laine

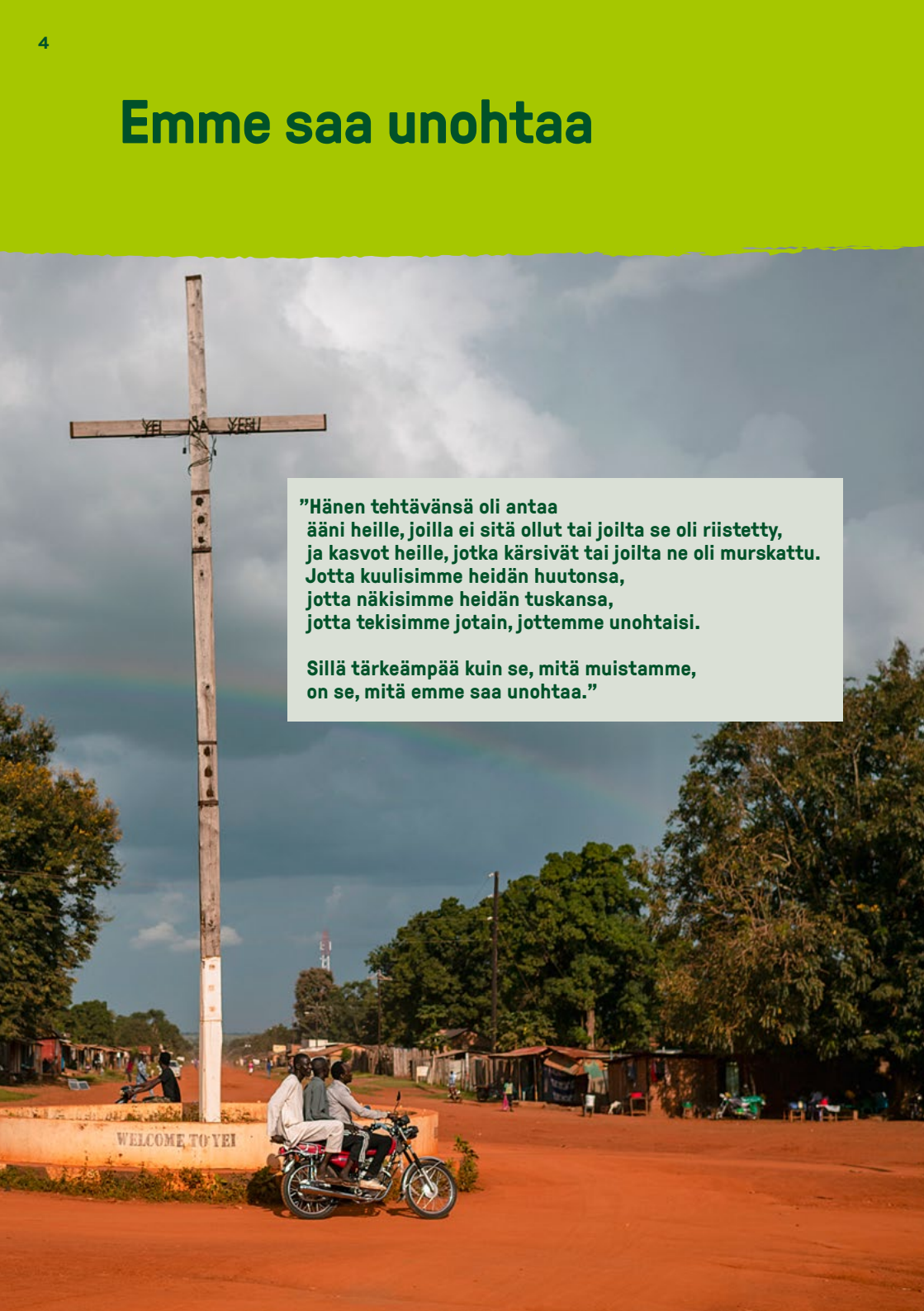
Kirkollisten ja ekumeenisten suhteiden päällikkö
Kirkon Ulkomaanapu

*Hartauskirja löytyy myös sähköisenä Kirkon Ulkomaanavun verkkosivulta **kua.fi/materiaalit**. Sähköiseen kirjaan sisältyy linkit hartauksien yhteydessä mainittuihin virsiin ja lauluihin. Samalta verkkosivulta voit tilata lisää hartauskirjoja ja monia muita materiaaleja.*

Sisällys

Emme saa unohtaa.....	4
Helena Ranta	
Jumala tarttuu ojennettuun käteen.....	6
Ikali Karvinen	
Jumalan pihapuun alle.....	8
Kaisamari Hintikka	
Rauhan askelissa.....	10
Outi Noponen	
Rohkeutta on.....	12
Menni Nousiainen	
Maa on syntinen laulu.....	14
Piia Viitanen	
Rauhan laulu.....	16
Piia Viitanen ja Jaakko Löytty	
Ääneni yli vesien.....	18
Satu Saarinen	
Luonnonrauha.....	20
Aino Vihonen	
Rukouksen supersankarit.....	22
Tiia Volotinen	
Valon (k)antaja.....	24
Eija-Maria Tuomela-Paulasaari	
Kohdattua ei vierasta.....	26
Inka Hopsu	
All for love, hope, courage and respect.....	28
Wycliffe Nsheka	
Kuka ymmärtää?.....	30
Claus Terlinden	

Emme saa unohtaa

"Hänen tehtävänsä oli antaa
ääni heille, joilla ei sitä ollut tai joilta se oli riistetty,
ja kasvot heille, jotka kärsivät tai joilta ne oli murskattu.
Jotta kuulisimme heidän huutonsa,
jotta näkisimme heidän tuskansa,
jotta tekisimme jotain, jottemme unohtaisi.

Sillä tärkeämpää kuin se, mitä muistamme,
on se, mitä emme saa unohtaa."

Ystävänä kuvasi sotien arkea 1990-luvulla, ja hänen kuviensa kautta opimme tuntemaan ihmisten hädän ja tuskan niiden keskellä. Kirjoitin oheisen muistotekstin hänen saatuaan surmansa väijytyksessä yli 20 vuotta sitten. Nämä mietteet ovat kulkeneet lohduttavina sanoina mukanani siitä lähtien ja auttaneet minua säilyttämään uskoni ihmisyyteen.

Emme saa tuudittautua siihen harhaluuloon, etteivät holodomor* tai holokausti voisi toistua.

Eivät kansanmurhat ala sattumalta. Niitä edeltää huolellinen suunnittelu, ja aina on aikaa reagoida. Kysymys on siitä, haluammeko reagoida hälyttäviin merkkeihin lähestyvistä humanitaarisesta katastrofista. Kansanmurhat toteutuvat siksi, että on olemassa

ihmisiä, jotka haluavat niitä,

ihmisiä, jotka ovat valmiita toteuttamaan ne ja

ihmisiä, jotka sallivat niiden toteutua.

Hiljaisuus on yksi sanojen muoto ja toimimattomuus rikoskumppanuutta.

Emme saa unohtaa eloonjääneitä,

emme tuomita heitä toisenlaiseen kuolemaan, unohdukseen.

He ovat meidän opettajiamme,

ja heillä on vain meidät.

Rukoukseksi tähän sopii opettajani ja vanhempieni rakkaan ystävän Anna-Maija Raittilan suomennos virrestä 589

**”Vastuun tielle meidät ohjaa antimesi jakamaan,
köyhimmille, pienimmille kasvuvoimaa antamaan.”**

Helena Ranta

Oikeushammaslääkäri, professori

Raasepori

virsikirja.fi/589

**Ukrainan keinotekoinen nälänhätä 1930-luvulla*

Jumala tarttuu ojennettuun käteen

"Varokaa fariseusten hapatetta, tekopyhyyttä. Ei ole kätköä, joka ei paljastu, eikä salaisuutta, joka ei tule ilmi. Niinpä se, mitä te sanotte pimeässä, kuullaan päivänvalossa, ja mitä te neljän seinän sisällä kuiskaatte toisen korvaan, se kuulutetaan julki katoilta."

Luuk. 12:1-3

Rakas Jumala,

Katsoessani itseäni, ja tätä maailmaa, usein petyn ja kavahdan pahuutta.

Huomaan, että olen loitontunut Sinusta ja oma loittonemiseni haavoittaa myös lähimmäisiäni, luontoa ja ilmastoa. Itsekkyydestäni kärsivät maailman heikoimmat ja vähäosaisimmat.

Kristus, nyt käänny Sinun puoleesi ja pyydän voimaa sydämen muutokseen; anna syntini anteeksi ja vedä minua lähemmäs itseäsi. Suo, että tällä matkalla kohti itseäni ja Sinua voin nähdä myös avuntarpeessa olevan lähimmäiseni ja ojentaa käteni häntä kohden niillä lahjoilla, joita Sinä olet ensiksi antanut minulle.

Aamen.

Synti on sana, jota nykyään käytetään säästeliäästi. Ehkä siksi, että siihen liittyy myös paljon väärinymmärrystä. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Katekismus vuodelta 1948 toteaa synnin olevan ”sydämen luopumista Jumalasta”. Synti ei siis ole asia tai teko, jota tulisi välttää, vaan mitta elämäntavasta, joka vie ihmistä joko lähemmäs tai kauemmas Jumalasta – kaiken elämän ja hyvän antajasta.

Juuri nyt kollektiivinen sydämen luopuminen Jumalasta näkyy esimerkiksi ilmaston-muutoksena, luontokatona ja kaikista heikoimmassa asemassa olevien ihmisten kärsimyksenä. Luukkaan evankeliumin 12. luvussa Jeesus käy opetuslastensa, ja ympäröivän yhteisön kanssa, varsin rajua keskustelua. Ensiksi hän varoittaa ulkokultaisuudesta, jota hän kuvaa hapatukseksi. Kuvainnollisesti hapatus viittaa turmiolliseen, kartettavaan asiaan. Evankeliumissa ulkokultaisuus vertautuu salassa tehtyihin väärin asioihin, jotka tulevat lopulta ilmi.

Seuraavaksi sama evankeliumin luku vie meidät keskusteluun maallisen perinnön jaosta. Tuo keskustelu näyttää määrittelevän sen, mistä synnin eli sydämen luopumisen Jumalasta voi tunnistaa. Sen tunnistaa siitä, minne ihminen kerää aarteita ja kenen kustannuksella. Myöhemmissä tekstikatkelmissa Jeesus kehottaa: ”Myykää, mitä teillä on, ja antakaa köyhille.” (Luuk. 12:33), eli pitämään huolta heikoista ja vähäosaisista. Uskonkin, että olisi täysin kristinuskon ydinsanomana mukaista todeta, että oikeastaan synti ei ole vain sydämen luopumista Jumalasta, vaan myös erkaantumista toisista ihmisistä ja heidän hädästään.

Kristinuskon sanoma on ennen kaikkea sanoma armosta – Jumalan rajattomasta hyväntahtoisuudesta ja anteeksiannosta meitä kaikkia kohtaan. Tämä sanoma on näennäisesti ristiriitainen: toisaalta todetaan, että kaikki on valmista; mitään omia tekoja ei tarvita siihen, että pelastumme. Samalla tämä sanoma on aktiivinen ohjelmajulistus, joka kehottaa hyviin tekoihin – ei siksi, että pelastuisimme, vaan siksi, että Jumalan rakkaus innoittaa meitä siihen. Sanoma armosta kannustaa meitä joka päivä kulkemaan kohti Jumalaa ja kohti lähimmäistämme.

Lähimmäisiä löytyy läheltä ja kaukaa. Omassa työssäni Kirkon Ulkomaanavussa havaitsen päivittäin, miten Suomessa tapahtuva lähimmäisen kädenojennus, esimerkiksi taloudellisen avun tai vapaaehtoistyön muodossa, konkreettisesti auttaa nälän, konfliktien ja epäoikeudenmukaisuuden uhreja globaalissa etelässä. Somaliassa, missä ilmaston nopea muuttuminen aiheuttaa kuivuutta ja viljely- ja laidunalueiden tuhoa ja lisää näin alttiutta ruokaturvan heikkenemiselle, pienikin kädenojennus tekee ihmeitä.

Kutsun Sinut mukaan tähän yhteisölliseen kädenojennukseen, jossa omakaan kätesi ei jää tyhjäksi, vaan tunnet siinä vedon kohti Jumalaa. Synti on sydämen loitontumista Jumalasta ja lähimmäisestä – rakkaus on lähentymistä Jumalan ja ihmisten kanssa. Sinun ojetuksesta kädestäsi iloitsee lähimmäinen lähellä ja kaukana. Sinun ojetuksesta kädestäsi pitää kiinni myös Jumala itse.

Ilkari Karvinen

Kirkon Ulkomaanavun maajohtaja
Somalian maatoimisto

Jumalan pihapuun alle

A woman with dark hair, wearing an orange sari with floral patterns, is harvesting kiwifruit from a vine. She is smiling broadly, looking up at the fruit. The background is a soft-focus green, suggesting a vineyard or orchard. The image is part of a religious publication, as indicated by the text and page number.

**"Niin taotaan miekat auran teriksi ja
keihäät vesureiksi. — Silloin jokainen
saa istua mitään pelkäämättä oman
viiniköynnöksensä ja viikunapuunsa alla."
Miika 4:4**

Rauha on ihmisen ikaikainen kaipuun kohde. Se on sitä tänään, se oli sitä lähes kolme tuhatta vuotta sitten, jolloin profeetta Miika kirjoitti oheisen tekstin.

Miika kuvailema rauhan todellisuus on toisenlainen kuin se, jonka keskellä lukemattomat ihmiset elävät: sotia ei enää käydä, aseet muutetaan elämälle hyödyllisiksi työkaluiksi, jokainen saa istua rauhassa oman pihapuunsa alla.

Ihmiset ovat kaivanneet rauhaa kaikkina aikoina – ja samalla ihmisten omat teot ovat rikkoneet rauhaa ja estäneet sitä toteutumasta. Tänäänkin lukemattomat joutuvat jättämään kotinsa paetakseen sotaa, etsiessään rauhaa. Harvalla on edes omaa pihapuuta, jonka alla istua.

Myös Jeesus puhuu rauhasta. Hän lupaa seuraajilleen: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa.” (Joh. 14:27)

Jeesuksen lupaama rauha ei ole tästä maailmasta, mutta se ei myöskään ole pakopaikka maailmasta. Jumala haluaa rauhaa. Jeesus on syntymällänsä, elämällänsä ja kuolemallaan ja kuoleman voittamisella rakentanut pysyvän rauhan Jumalan ja ihmisen välille.

Jumala haluaa rauhaa myös ihmisten keskuuteen. Niin ominaista rauha on Jumalalle, että ne, jotka tekevät rauhan tekoja tunnetaan hänen lapsinaan. Jeesus liittää Vuorisaarnassa autuaitten joukkoon rauhantekijät: ”Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heitä kutsutaan Jumalan lapsiksi.” (Matt. 5:9)

Rauha on lupaus, jonka Jumala antaa meille. Rauha on myös tehtävä, jonka saamme Jumalalta. Rauhaa pitää varjella, ja siellä missä se on särkynyt, sitä pitää rakentaa väsymättä uudelleen. Rauha on konkreettisia tekoja ja valintoja. Rauhantyö lähtee liikkeelle siitä, miten suhtaudumme toisiimme ja etenkin niihin, joiden kanssa emme ole samaa mieltä.

Rauhan rakentaminen on meidän työtämme – ja samalla rauhanrakentaminen on Jumalan työtä tässä maailmassa. Siellä, missä rauhaa rakennetaan, Jumalan valtakunta, Jumalan rauhan todellisuus murtautuu tähän maailmaan. Jeesuksen lupaama rauha on Jumalan valtakunnan rauhaa. Se on kaikella tavoin toisenlaista: syvempää ja avarampaa kuin pystymme toivomaan.

Jumalan valtakunnan rauhassa me istumme kaikki yhdessä mitään pelkäämättä Jumalan pihapuun alla.

Kaisamari Hintikka

Piispa

Espoon hiippakunta

Rauhan askelissa

Lausutaan yhdessä:
Herra siunatkoon meitä ja varjelkoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa
meidän puoleemme
ja antakoon meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Tämän hartauden voi toteuttaa yksin, kaverin kanssa tai joko pienemmällä tai isommalla porukalla. Hartauden voi tehdä myös vaikka kävelylenkinä yksin tai ryhmänä ohjastusti jutustellen. Hartauden osana on virsi 966 ”Isä nyt vie rakastamaan”. Virren säkeitä toistetaan hartauden kuluessa yksi säe kerrallaan laulaen tai lausuen. Säkeiden välissä pohditaan säkeen herättämiä kysymyksiä mietiskelemään sekä toimimaan ryhmänä. Jos on aikaa ja toisilleen edes hiukan tuttu porukka, voi ajatuksia vaihtaa muutaman minuutin pareittain. Jos olette kävelylenkillä, kävelkää ensin muutama minuutti vapaasti niitä näitä jutellen tai porukalla hiljaa kuunnellen ympäröiviä ääniä.

”Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.” Jer. 29:11

”Isä nyt vie rakastamaan rauha askelissaan”

Mihin minua/meitä viedään? Mihin Jumala minua/meitä vie? Laulun alun sanat lupaavat: Isä vie minua/meitä tulevaisuuteen rakastamaan rauhan askelilla.

- › Mieti hetki, mitä ajattelet tulevaisuudesta? Miltä tulevaisuus sinusta tuntuu?

”Jeesus vierellä loppumatkan käy, veljenä”

”Onko vielä pitkä matka?” Tuttu lause varmasti jokaiselle lapsuudesta. Kun ei hahmota ja tiedä matkan mittaa ja kestoja, on vaikea jaksaa.

Periksiantamaton toivo. Miten olla luovuttamatta, vaikka jokin homma tuntuu ylivoimaiselta?

- › Mieti hetki, mikä auttaa sinua jaksamaan?

”Henki mieleen ja toimintaan luo suunnan neuvoillaan.”

Ajatuksista tekoihin. Rukouksesta tekoihin. Rauhan ja oikeudenmukaisuuden tekoihin.

”Ajatuksista tekoihin” on kuin huoneentaulu. Mikä on se voima, joka saa siirtymään ajatuksista tekoihin? Lapsena oli aina hauskaa huomata, kun kävellessä yhtäkkiä askeleet kaverin kanssa menivät samaan tahtiin. Löytyi huomaamatta yhteinen rytmi ja askeleen mitta samaan suuntaan.

- › Jos kävelette porukalla, kokeilkaa löytää yhteinen rytmi joko koko porukalla tai vaikka pareittain. Nopein askeltaja tai pisimpiä loikkia ottava ei voi ja saa määrätä tahtia.

”Luojan siunauksen me saamme. Aamen.”

Jälleen kerran Jumalan siunaus mukana matkassa tulevaisuuteen. Rauhan askeleet ja siunauksen viestikapula. Rauhan ja oikeudenmukaisuuden viestikapula.

Outi Noponen

Kanttori

Leppävaaran seurakunta

Rohkeutta on

Me olemme toistemme muisti
Me olemme toistemme surua
Iloksi muuttuvaa surua
Me olemme ilmasta tehtyjä

Samuli Putro: Ilmasta tehtyjä

Minut valtaa usein epävarma olo: enhän minä osaa, ei minulla ole tarpeeksi asian-
tuntemusta tai iän tuomaa kokemusta. Oma paikkani maailmassa tuntuu pieneltä
ja merkityksettömältä. Mitä minä voisin tehdä tässä ja nyt, kun maailma tuntuu
myrskyävän ympärillä? Tulevaisuutta on vaikea ennustaa ja huomisesta ei kukaan
tiedä. Mihin tarttua, kun elämä on Samuli Putron laulun sanoin *ilmasta tehtyä*?

”Yksi lapsi, yksi opettaja, yksi kirja ja yksi kynä voi muuttaa maailmaa.” Sanat ovat
peräisin 17-vuotiaana Nobelin rauhanpalkinnon saaneelta Malala Yousafzailta, joka on
esimerkki rohkeudestaan puolustaa tyttöjen oikeutta koulunkäyntiin.

Oikeus koulutukseen on jokaisen ihmisoikeus, ja rauha on koulutuksen perusedellytys.
Kirkon Ulkomaanavun toiminta-ajatus on ”Tekoja ihmisarvon puolesta”. Sen toiminnassa
on samaa rohkeutta saada aikaan muutos ja kyseenalaistaa vakiintuneita käytäntöjä
epäoikeudenmukaisten valtasuhteiden korjaamiseksi kuin Malalalla, joka on nuoresta
iästään huolimatta muuttanut maailmaa.

Mieleeni tulee myös Tommy Hellstenin teksti rohkeudesta, joka on puhutellut omaa
elämääni. ”Rohkeus on sen tekemistä, mitä ei voi tehdä, tekemistä siitä huolimatta,
että jää yksin eikä turvana useinkaan ole muuta kuin tunne ja aavistus.”

Olen monesti mennyt kohti tuntematonta ja tehnyt asioita eri tavalla. Olen kokenut
olleen ajatusteni ja tekojeni kanssa yksin, mutta luottanut siihen, että valitsemani
polku kantaa. Aavistus rohkeudesta.

Jeremian kirjan ensimmäisessä luvussa sanotaan:

”Älä sano, että olet nuori, vaan mene, minne ikinä sinut lähetän, ja puhu, mitä minä
käsken sinun puhua. Älä pelkää ketään, sillä minä, Herra, olen sinun kanssasi ja
suojelen sinua.” (Jer. 1:7-8)

Tartu siis rohkeuteen ja luota, vaikka elämä on välillä *ilmasta tehtyä*. Älä pelkää, vaikka
olet epävarma, nuori tai kokematon. Malalan tavoin voimme olla rohkeita, ja muistaa,
että pienet teot ja sanat voivat kasvaa suuriksi, ja muuttaa maailmaa.

Menni Nousiainen

Lähetys- ja kansainvälisen työn sihteeri
Tapiolan seurakunta

Maa on syntinen laulu

”Vaikka tietäisin,
että maailma tuhoutuu huomenna,
tänään istuttaisin omenapuun.”

Rukoilen,
että todella sisäistäisimme,
että jollei luonto selviä,
emme selviä mekään.
Lutherin tavoin on pidettävä kiinni
toivosta,
ja toimittava siitä käsin.

**”Katso kätensä levittää metsän puut,
suojaksi suojattomalle
Ja marjoin ruokkii nälkäiset suut
Kantaa satonsa kaikkialle**

**Ja me otamme kaiken ja enemmän
Otamme kaiken aikaa
Vaikka jalkojen alla itkee maa
Joka kaiken meille antaa**

**Silloin taivaaseen nousee huutona laulu
Kun itkee maa tuuli ja merten pauhu**

**Ja maa kysyy meiltä
Eikö vähempi riittäisi teille
Eikö riittäisi metsät ja merten pauhu
Eikö lauluksi lintuin laulu
Miten itkusta muuttuisi nauruksi
Tämä maa ja sen syntinen laulu?”**

Näin menee kirjoittamani ”Maa on syntinen laulu” -kappaleen sanat. Se on pieni puhuttu runolaulu luonnon puolesta. Olen laulaja ja lauluntekijä, ja olen kirjoittanut kuluneen kymmenen vuoden aikana useita lauluja luonnosta, ihmisenä olemisesta sekä sodan ja rauhan kysymyksistä.

Olen kasvanut luonnon keskellä, keskellä Keski-Suomen metsiä ja järviä, kodissa, jossa oli läsnä äitini kristillinen vakaumus, sekä ajatus siitä, että arvokkainta mitä voimme tehdä, on pitää huolta toisistamme ja heistä, jotka ovat tavalla tai toisella heikommilla kuin me itse. Äidiltäni olen myös kuullut ensimmäistä kertaa Raamatun kohdasta, jossa Jumala kehottaa ihmistä ”viljelemään ja varjelemaan” maata.

Olen pohtinut lukuisia kertoja, että viljellä on kyllä osattu, vaan kovin heikosti on osattu varjella. Ilmastonmuutoksen ja luontokadon vaikutukset aukeavat silmiemme edessä, mutta silti olemme hitaita toimimaan. Hitaita luopumaan saavutetuista eduista, vaikka tiedämme, ettei maa pysty kantamaan rakentamaamme elintasoja ja elämäntapaamme loputtomiin. Usein tätä ajatellessani muistan Paavalin sanat roomalaisille: ”En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo.” (Room. 7:19)

Luonnon suojeleminen ja rauha kytkeytyvät erottamattomasti toisiinsa. Emme voi saavuttaa rauhaa, jos ihmisiltä eri puolilla maailmaa puuttuu hyvän elämän edellytykset, ja jollei luonto, joka meitä ruokkii ja kantaa, voi hyvin. Jos jotain rukoilin, niin sitä, että ihmiskuntana heräisimme kollektiivisesti toimimaan.

Piia Viitanen

Laulaja-lauluntekijä
Helsinki

Hartauden loppuksi voi laulaa Viitanen Piian **Rauhan laulun** tai katsoa Youtubesta musiikkivideon.

Laulujen linkit

Maa on syntinen laulu:

- Apple Music
- Spotify
- Youtube

Rauhan laulu:

- Apple Music
- Spotify
- Youtube

Rauhan laulu

♩ ≈ 115

säv. Piia Viitanen san. Jaakko Löytty

Intro Gmaj7

pno:

5 Gmaj7 A(add9) Bm D6
(gtr in)

9 Gmaj7 A(add9) Bm Bm

13 **A** Gmaj7 A(add9) Bm D6 Gmaj7 A(add9) Bm
Tä - tä
i - kuis - ta lau - lu - a - lau - le - taan - y - hä maa - il - man kai - kis - sa ky - lis - sä. Sii - tä

21 Gmaj7 A(add9) Bm D6 Gmaj7 A(add9) Bm
lap - set - kin nä - ke - vät - u - ni - aan - kaik - kein pie - nim - mät äi - tin - sä sy - lis - sä.

29 **B** Gmaj7 A(add9) Bm D6 Gmaj7 A(add9) Bm Bm
Rau - haa, rau - haa kaik - kein pie - nim - mät äi - tin - sä sy - lis - sä.

Välis.

37 Gmaj7 A(add9) Bm D6

41 Gmaj7 A(add9) Bm Bm
Tä - tä

2

45 **A2** Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm

el gtr in i- kuis - ta ru kous - ta ru - koil - laan y - hä maa - il - man kai - kis - sa ky - lis - sä. Sik - si

53 Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm

mie - het - kin kut - su vat_ vai - mo - jaan le - von löy - tä - vät tois - ten - sa sy - lis - sä.

61 **B** Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm Bm

Rau - haa, rau - haa le - von löy - tä - vät tois - ten - sa sy - lis - sä.

Välis. 2

69 Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm Bm

el gtr:
(länkkärimeiningillä)

77 Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm Bm

85 **A3** Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm

band tacet i- kuis - ta toi - vo - a_ hoi - va - taan_ y - hä maa - il - man kai - kis - sa ky - lis - sä. **enä**

93 Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm

rau - ha jo_ tu li - si_ maa - il - maan ta - lot nuok ku - vat hil - jaa yön sy - lis - sä.

101 **B** Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm Bm

Rau - haa, rau - haa ta - lot nuok - ku - vat hil - jaa yön sy - lis - sä.

109 Gmaj7 A(add9) Bm D⁶ Gmaj7 A(add9) Bm Bm

Rau - haa, rau - haa ta - lot nuok ku - vat hil - jaa yön sy - lis - sä.

Ääneni yli vesien

Autuaita murheelliset:
he saavat lohdutuksen.
Autuaita kärsivälliset:
he perivät maan.
Autuaita ne, joilla on vanhurskauden
nälkä ja jano:
heidät ravitaan.
Autuaita ne, jotka toisia armahtavat:
heidät armahdetaan.
Autuaita puhdassydämiset:
he saavat nähdä Jumalan.
Autuaita rauhantekijät:
he saavat Jumalan lapsen nimen.
Matt. 5:4-9

stun juhlakonsertissa, jossa kuoro laulaa suomalaista runoutta kautta aikojen. Olin etukäteen henkisesti valmistautunut liikuttumaan, sillä tiesin kuoron taidon ja tulkinnan syvyyden. Yllätyin silti siitä, millaisen ylisukupolvisen ja ylikansallisen reaktion minussa sai aikaan Kantelettaren runo *Ikävä omia maita*.

En ole evakkojen sukua, eikä perheemme maita ole jäänyt rajan taakse. Olin kuitenkin saapunut konserttiin suoraan matkalta, jossa olin istunut samoissa junissa ja jonottanut samoissa lähtöselvityksissä kotimaansa vasta jättäneiden kanssa. Ehkä yhteinen – vaikka aivan eri – matkanteko heidän kanssaan herkisti minut kuulemaan Kantelettaren runomittaisessa laulussa ihmisen yhteisen ikävän ja kaipuun: ”Minä laulan laiturilla, vieritän vesien luona, jotta kuuluisi kujerrus, ääneni yli vesien; kuuluisi kotikylähän.”

Jokainen kaipaa jotain. Jokainen kaipaa jonnekin. Jos en juuri nyt ole menettänyt omaa maata ja omia vesiä tai omaa laituria, millä laulella, syvä yhteinen ihmisyytemme jakaa tunteen lähdestä. Samoin jaamme pelonsekaisen aavistuksen siitä, että kaikkia lähtöjä ei välttämättä seuraa paluu. Siksi Kantelettaren sanat avasivat minun kyynelkanavani: ”Ikävä minun tulevi, ikävä omia maita, oman puolen poikasia”.

Jokainen meistä voi liikuttua. Liikuttuminen on hyvä, mutta vielä parempi on, jos se johtaa toimintaan. Ehkä se saa meidät lähtemään liikkeelle ja toimimaan omalla paikallamme oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Silloin äänemme todella voi kantaa yli vesien ja yli omien maiden, niihin maihin asti, joista on jouduttu lähtemään ja jonne ei sodan, konfliktin tai luonnontuhojen vuoksi voida hetimiten palata.

Ehkä laulussa liikutti nimenomaan jaettu ja sanoittamaton ikävä. Se, joka näkyi passijonon alas luotujen silmien väsyneissä katseissa. Heissä lapsissa ja aikuisissa, jotka tälläkin hetkellä jonottavat vielä kerran kapsäkkeineen päästäkseen turvaan.

Jaan ikävän, vaikken ole kaukana kotoa.
Jaan myös toivon kipinän, joka liikuttaa
ja muuttaa maailmaa. Kun se saa
voimaa yhteisestä näystä, silloin myös
matkamme on yhteinen: omat maat
jälleenrakennetaan. Omat poikaset
pääsevät kouluun. Rauhasta sovitaan,
sitä puolustetaan, ja se pidetään.

Satu Saarinen

Tuomiorovasti

Oulun tuomiokirkkoseurakunta

Jumala,
anna sydäntemme pysyä pehmeinä.
Anna meidän liikuttua,
lähteä liikkeelle,
olla liikkeessä.
Tee meistä
Sinun äänesi,
joka kantaa yli vesien
huutaa tai kuiskaa
rauhan ja lähimmäisen puolesta.
Sinun rinnallasi,
sinun kanssasi,
sinun voimastasi.
Aamen.

Luonnonrauha

"Kun Jumala yhdisti jäsenet ruumiiksi, hän antoi vähempiarvoisille jäsenille suuremman kunnian, jotta ruumiissa ei syntyisi eripuraisuutta vaan jäsenet yhteen kuuluen huolehtisivat toinen toisestaan. Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet, ja jos yksi jäsen saa osakseen kunniaa, iloitsevat kaikki muutkin sen kanssa."

1. Kor. 12:24-26

Ihminen elää rauhassa luonnon kanssa.

Sulje nyt silmäsi hetkeksi. Mitä ajatuksia, sanoja tai kuvia tulee mieleesi, kun sanon tuon lauseen: ”ihminen elää rauhassa luonnon kanssa”?

Millainen tuo rauha on?

Miltä se näyttää, mitä sieltä löytyy?

Millaisessa roolissa ihminen on?

Vastaako mielikuvasi nykyhetkeä?

Nykyhetkestäkin voidaan sanoa, että ihminen elää rauhassa luonnon kanssa. Rauha ei kuitenkaan aina ole oikeudenmukaista. Toisinaan rauha syntyy kompromisseista, jotka jättävät uuden konfliktin kytemään rauhan alle. Toisinaan rauha taas syntyy alistamisesta, jossa valtaapitävät eivät välitä tarpeeksi alistetun tilasta ja painavat tätä jalkansa alle. Epäoikeudenmukainen rauha on helppo ratkaisu kiireen ja kasvun keskellä.

Tämä tuo meidät pohtimaan ihmisen roolia tämän rauhan keskellä:

Jumala on antanut ihmiselle roolin viljellä ja varjella koko luomakuntaa. Viljely viittaa ihmisen riippuvuuteen luonnosta: ilman hyvinvoivaa maata tämä tehtävä ei ole mahdollinen. Varjelu puolestaan viittaa ihmisen vastuuseen omista teoistaan ja niiden seurauksista. Ihmisen tarkoituksena on siis ylläpitää oikeudenmukaista rauhaa koko luomakunnassa, jonka yksi osa ihminen erottamattomasti on.

Tässä luomakunnan ruumiissa vähäisellä hyttyselläkin on suuri rooli koko ruumiissa, samoin kuin on ihmisellä ja hänen teoillaan. Kuitenkin nykyinen rauha, jonka ihminen on muun luodun kanssa solminut, palvelee vain ja ainoastaan yhtä osaa luomakunnasta. Tämä näkyy maailmassa, sillä luonnon pahoinvoinnin vuoksi koko luomakunta kärsii pahoinvoinnista.

Miten siis tämä rauha voitaisiin muuttaa oikeudenmukaiseksi?

Sulje silmäsi nyt uudelleen, ja sukella takaisin mielikuvuusi. Miten maailma muuttuu, kun sanon: ”ihminen elää oikeudenmukaisessa rauhassa luonnon kanssa”?

Aino Vihonen

Opiskelija, Changemakerin viestintävastaava
Helsinki

Rukouksen supersankarit

Herra, Jumalamme,
sinä tiedät kaiken sen levottomuuden ja ikävän,
jonka keskellä elämme.
Auta meitä toimimaan rauhasi välittäjinä.
Anna meille oikeat sanat ja teot toimia sinun
tahtosi mukaan.
Rakenna sinä yhdessä meidän kanssamme
oikeudenmukainen maailma,
jossa kaikilla on hyvä ja turvallista olla.

Sinun nimessäsi, aamen.

Koska viimeksi luit tai kuulit hyvän uutisen? Uutisen, joka ei käsitellyt mitään kriisiä? Uutisen, joka ei pelottanut tai ärsyttänyt? Voi olla, että siitä on hetki. Uutiset, keskustelut ja some täyttyvät ikävistä asioista. On sotaa, ilmastokriisiä, nälänhätää, epäoikeudenmukaisuutta. Miten kaiken tämän tiedon keskellä pitäisi oikein olla? Miten minä voin pelastaa maailman? Mistä löydän rauhan?

Kukapa ei haluaisi olla tosielämän supersankari, joka lentää paikalle ja pelastaa kaikki. Elämä ei kuitenkaan ole elokuva, mutta supersankareita voimme silti olla! Omalla toiminnallamme voimme tehdä paljon. Jonkun tehtävä on suurempi toiminta; mielenosoitukset, kriisipaikalle lähteminen. Toinen vaikuttaa enemmän taustalla; osallistuu keräyksiin, jakaa tietoa somessa. Olipa sinun tapasi auttaa millainen tahansa, kaikki me voimme rukoilla. Rukoilla rauhaa, oikeudenmukaisuutta. Jeremian kirjan luvussa 29 sanotaan: ”Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.” (Jer. 29:11)

Jumala haluaa meille hyvää. Hän toivoo, että saisimme rauhan, uskon parempaan huomiseen. Mutta siihen hän tarvitsee meitä. Meidän tehtävämme on viedä rauhan sanomaa eteenpäin teoin, sanoin ja rukouksin. Siksi haastan sinut: seuraavan kerran, kun luet ikävän uutisen, pysähdy ja rukoile. Rukoile paremman maailman puolesta. Rukoile rauhaa. Rukoile auttavia käsiä.

Ehkä huomenna kuuletkin paremman uutisen.

Tiia Volotinen

Nuorisotyönohjaaja, kansainvälisen työn sihteeri
Alavan seurakunta

Hartauden yhteydessä, ennen tai jälkeen, voi kuunnella Juha Tapion laulun **Vaadin rauhaa.**

- Apple Music
- Spotify
- Youtube

Valon (k)antaja

**"Oi, antaos, Herra sa auringon,
mulle armosi kultaiset kielet, niin
soittaisin laulua sovinnon, ett'
yhtehen sais eri mielet. Ei tuomitse
se, joka ymmärtää. Mut laulukin
syömiä selittää ja ihmiset toistansa
lähemmä vie. Sen kautta käy
Jumalan tie."**

Eino Leino: Hymyilevä apollo

Olemme Pohjois-Ugandassa, Bidibidin pakolaisasutusalueella, joka on yksi maailman suurimmista. Koulupäivä on käynnissä. Iloiset silmät tuikkivat oppiessaan uutta. Kerromme tulevamme Suomesta, kaukaa lumen maasta. Koululaiset kuuntelevat uteliaasti ja kertovat sitten meille haaveistaan toiveistaan ja peloistaan. ”Minusta tulee isona lääkäri”, kertoo noin kymmenvuotias tyttö. ”Minä haaveilen opettajan urasta”, jatkaa reippaasti toinen. Ystävälliset sanat ovat luoneet polun välillämme ja usko tulevaan alkaa rakentaa tuttuutta.

Kunpa polku sielusta sieluun olisikin noin lyhyt aina! Ethän unohda ystävällistä, hyväksyvää katsetta siellä, missä kuljet? Kirkon työssä tehdään paljon työtä heikompien auttamiseksi. Lempeät sanat, kuuntelemisen taito ja hymy voivat joskus olla lyhin tie lähimmäisen luo. Yhteinen kunnioitus ja hyväksyntä saa aikaan luottamuksen ilmapiiriin, jossa on hyvä uskaltautua haaveilemaan tulevasta ja jakamaan syvimpiä, joskus hauraimpiakin haaveita.

Monta kertaa tuon matkamme aikana mieleeni nousi Franciscus Assisilaisen rukous: ”Vapahtaja, tee minusta rauhasi välikappale, niin että sinne, missä on vihaa, toisin rakkauden, missä loukkausta, toisin anteeksiannon, missä epäsopeutta, toisin yksimielisyyden, missä erehdystä, osoittaisin totuuden, missä epäilystä, auttaisin uskoon, missä epätoivoa, nostaisin luottamukseen, missä pimeyttä, loisin sinun valoasi, missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen. Niin että, oi Mestari, en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita, hakea ymmärtämystä kuin ymmärtää toisia, pyytää rakkautta kuin rakastaa muita, sillä antaessaan saa, kadottaessaan löytää, unohtaessaan saa anteeksi, kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.”

Kirkon Ulkomaanapu työskentelee kaikkein köyhimpien ihmisten kanssa uskontoon, etniseen taustaan tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta. Tässä ajassa, jossa mielipiteet kovenevat ja yhteiskunta polarisoituu, on tuo toiminnan periaate hyvä ohjenuora meidän kaikkien jokapäiväiseen lähimmäisen kohtaamiseen ja kanssa-käymiseen. Lähimmäisen kuuntelemisen taito on lahja, jota soisi käytettävän viisaasti ja runsain mitoin.

Eija-Maria Tuomela-Paulasaari

Talouspäällikkö

Laihia seurakunta

Kohdattua ei vierasta

”Muuan lainopettaja halusi panna Jeesuksen koetukselle. Hän kysyi: »Opettaja, mitä minun pitää tehdä, jotta saisin omakseni iankaikkisen elämän?» Jeesus sanoi hänelle: »Mitä laissa sanotaan? Mitä sinä itse sieltä luet?» Mies vastasi: »Rakasta Herra, Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi, koko voimallasi ja koko ymmärrykselläsi, ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.» Jeesus sanoi: »Oikein vastasit. Tee näin, niin saat elää.» Mies tahtoi osoittaa, että hän noudatti lakia, ja jatkoi: »Kuka sitten on minun lähimmäiseni?»»
Luuk. 10:25-29

Haluan lähestyä ihmisiä,
vaikka se tarkoittaisi, että käsitykseni
muuttuvat.

Haluan rakentaa rauhaa,
vaikka joutuisin luopumaan halustani
omistaa ja hallita.

Haluan muuttaa maailmaa,
vaikka sen vuoksi joutuisin näkemään
vaivaa.

Rakas Jumala,
ilman voimaasi en pysty siihen.

Ilman rakkauttasi en uskalla.

Ilman armoasi käperryn.

Aamen.

Vuonna 2015 Suomeen muutti suuri määrä Afganistanin pakolaisia. Oma vastaanottoprosessimme ei valitettavasti toiminut mallikkaasti: lupaprosessit venyivät, pakolaisten kaikkia riskejä ei tunnistettu ja moni joutui vuosikausiksi asumaan vastaanottokeskuksiin ja asuinpaikkakunnat saattoivat vaihtua moneen kertaan. Alkuun päässyt kotoutuminen tyssähti kerta toisensa perään.

Kun yhtä keskusta Kirkkonummella suljettiin, sisareni vinkistä päädyimme kotimajoittajiksi kolmelle nuorelle miehelle. Meillä oli paljon tilaa ja siten mahdollisuus majoittamiseen. Nyt meillä asuu enää yksi heistä, muut ovat muuttaneet omilleen, saaneet opiskelupaikan ja töitä.

Yhdessä eläessä on jaettu perheen juhlat, ilot, riidat, onnistumiset kuin pettymyksetkin. Sitä kaipuuta, mitä toinen kokee, kun omat vanhemmat ja sisaret ovat kahdeksatta vuotta kaukana, tapaamattomissa, on vaikea helpottaa. Onneksi elämme nettiaikaa. Kun taliban marssi Kabuliin ja huoli oli suuri, saatoimme vain yhdessä seurata uutisia ja odottaa, että puhelin tai nettiyhteys palautuisi. Kun minun äitini selkää särkee täällä ja nuoren miehen äidin (noin minun ikäiseni) selkää särkee siellä kaukana, pohdimme yhdessä, mikä auttaisi kumpaakin, neuvomme jumppaa, lääkärikäyntiä ja hankimme postipakettiin lääkkeitä.

Aiemmin tein töitä kouluttamalla ja mahdollistamalla kehitysmaiden opettajien koulutusta. Kohtasin opettajia ympäri maailmaa. He saattoivat opettaa sadan oppilaan luokkia tai olla itse lukion pudokkaita, jotka eivät olleet päässeet jatko-opintoihin. Kouluissa ei välttämättä ollut sähköjä, kouluruokaa tai kaikille oppikirjoja. Opettajilla saattoi olla palkkaa viipynyt valtiolta useita kuukausia, mutta samalla piti kuitenkin elättää kokonainen perhe.

Onneksi esimerkiksi Ugandassa moni opettaja oli saanut koulun alueelta niin asuinpaikan kuin viljelytilkun. Yhdellä opettajalla oma parivuotias lapsi juoksi vähän väliä koulun pihalle ja luokkaan, jossa opettajaäiti oli. Mutta äiti oli tyytyväinen, että sai olla lapsensa kanssa samassa paikassa, useimmiten nimittäin opettajille monissa kehitysmaissa osoitetaan valtion taholta, minne päin maata tulee siirtyä opettamaan ja hyvin harvoin on mahdollista saada oma perhe mukaan. Uralla eteneminen tapahtuu näiden siirtojen kautta.

Lähes kaikki kohtaamistani opettajista kuitenkin halusivat lasten parasta, halusivat heidän oppivan. He kysyivät samoja kysymyksiä kuin opettajat täällä. Miten saan kaikki ryhmässä oppimaan? Kuinka rauhaton lapsi keskittyisi? Mikä auttaisi vanhempaa ymmärtämään koulutuksen merkityksen? Kuka huolehtisi koulurakennuksen kunnosta?

Vaikeinta oli antaa neuvoja tilanteissa, joissa oppilaiden perheen köyhyys, lapsen työskentely tiilitehtaalla osan viikkoa, lapsuudessa koettu nälkä tai päihteiden sumentama vanhempi olivat taustasyinä ongelmiin ja huoliin kouluissa. Mahdotonta kaikkiin niihin oli opettajan vastata. Mutta opettajat yrittivät.

Kohtaamisissa meidän ihmisten samankaltaisuus on ollut minulle se merkittävin kokemus.

Inka Hopsu

Kansanedustaja

Espoo

All for love, hope, courage and respect

“When I was hungry, you gave me something to eat, and when I was thirsty, you gave me something to drink. When I was a stranger, you welcomed me, and when I was naked, you gave me clothes to wear. When I was sick, you took care of me, and when I was in jail, you visited me.”
Matthew 25:35-36

We in Finn Church Aid believe in supporting vulnerable people to live dignified life by feeding the hungry, supporting strangers and clothing those in dire need. It is a God-given task. In our work we support refugees and host communities by empowering them through peace, quality education and livelihoods. We work with the most vulnerable people, regardless of their religious beliefs, ethnic background, or political convictions.

There are times in life when we hit obstacles that seem to be too great and difficult to overcome. The obstacle in front seems to overpower all and suppress our thoughts. This easily becomes a heavy burden for us creating even more barriers and fatigue. Without faith we would soon yield, quit, and perish.

Working in a faith-based organization is a blessing. We are constantly reminded of the hope that surrounds us. The invisible network of love between all humanity. Although we still encounter difficulties, we are not succumbed by them. We may find encouragement in Christ. Our faith gives us power to avert anguish. Faith also links our work in a deeper sense of life. Mutual respect is often easier to find when you have faith.

Wycliffe Nshoka

Finn Church Aid, Country Director
Uganda Country Office

Heavenly Father,
give us your strength and guidance
wherever we go.
Teach us how to love unconditionally.
Make us believe that hope is unyielding.
Encourage us to dare make changes.
Endow us with respect for one another.
In the name of the Father and of the Son
and of the Holy Spirit.
Amen.

Kuka ymmärtää?

**"Kunpa sinäkin tänä päivänä
ymmärtäisit, missä turvasi
on! Mutta nyt se on sinun
silmiltäsi kätkeyty."**

Luuk. 19:42

Valo ja pimeys vaihtelevat
tanssivat tähdissä,
jotka syttyvät ja kuolevat.
Valo tomuksi muuttuu
ja liekeiksi jälleen.
Oi, elämän ihmeellinen tanssi
tässä maailmassa!
Päivä, yö
vuoksi, luode
kesä ja syksy
talvi ja kevät.
Mutta kuka ymmärtää
varjon
pimeyden, sen mikä
hukkuu
kärsimyksessä, kuolemassa,
väkivallan
mykässä kohinassa?
Sinä Kristus!
Sinun haavoissasi
on taivaan sydän
avoinna
ja se sulkee syliinsä
kaikkien haavat.

Onko Jumalan maailmassa tilanteita, joissa voidaan sanoa, että on ”liian myöhäistä”? Kyllä, varmasti on sellaisia tilanteita tässä maailmassa, jota myös omaksi kutsumme. Ilmastomuutos, josta on varoitettu 1960-luvulta asti. Lajikuolema. Erilaiset konfliktit, joiden sallitaan kasvaa, kunnes ne eskaloituvat. Hyvinvointiyhteiskunnan rapistuminen. Mutta myös henkilökohtaisella tasolla: uskottelemme itsellemme, että ”vain tämän kerran”, vaikka tiedostamme, että se ei jää siihen kertaan ja että alkoholi, sokeri, pelit, valta, ahneus tai jokin muu haitallinen asia, voi tuhota terveyden ja elämän.

Kuuluuko se Jumalan suunnitelmaan? Kätkeekö Jumala meiltä sen, missä turvamme on? Ja sen, mikä toisi ruokaa, rauhaa ja hyvinvointia useammalle? Toimiiko Jumala samalla tavalla kuin kertomuksessa Israelin kansan lähdöstä Egyptistä, jossa Jumala paaduttaa faaraan sydämen siihen pisteeseen, että katastrofia ei voida välttää? Ja oikeuttaako yhden osapuolen menestyminen toisen osapuolen tuhoutumisen? Mutta missä Jumala on silloin? Vai onko olemassa jokin ”masterplan”, jossa pahuudella ja kärsimyksellä on tarkoitus? Vai onko jopa olemassa jokin yksityiskohtainen suunnitelma, jossa niiden rooli on jo päätetty? Onko katastrofi välttämätön paha?

Joka tapauksessa meidän on varauduttava siihen, että voi käydä huonosti. Siihen, että palmusunnuntain hoosianna muuttuu pitkäperjantain ristiinnaulitse-huudoksi. Se voi tapahtua henkilökohtaisella, yhteiskunnallisella ja globaalilla tasolla. Eikä Jumala näytä olevan se Taivaallinen Isä, joka järjestää tai maksaa kaiken.

Sen sai myös Jeesus kokea. Kun hänet ristiinnaulittiin, hän huusi ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?” Miljoonille ihmisille, jotka elävät kurjuudessa, Jumala vaikuttaa varmasti usein olevan erittäin kaukana. Missä Jumala on kärsimyksessä?

Minulla ei ole vastausta siihen kysymykseen. Voin vain viitata paradoksiin, jonka kanssa monet ovat taistelleet ja jonka Dietrich Bonhoeffer sanoi näin: ”Vor und mit Gott leben wir ohne Gott.” Jumalan edessä ja Jumalan kanssa me elämme ilman Jumalaa.

Sekään ei ole vastaus. Se on levottomuutta. Parhaassa tapauksessa kuitenkin sellaista levottomuutta, joka johtaa tekoihin. Paradoksi, joka vapauttaa olemaan, kuten Bonhoeffer sanoi, täysi-ikäinen, ja toimimaan sen mukaisesti. Se ei ole halpa lohdutus. Se pitää toivoa yllä.

Claus Terlinden

Kehitysvammaistyön pappi
Porvoon hiippakunta

Suomennos: Kaj-Mikael Wredlund

Virsi 600, Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan.
virsikirja.fi/600

TEKOJA IHMISARVON PUOLESTA.